

Spis treści

Wstęp	13
Bibliografia	15
Podziękowania	15

Część I

Techniki obrazowania medycznego	17
Rozdział 1. Obrazowanie w promieniowaniu widzialnym i termografia	19
1.1. Obrazowanie w promieniowaniu widzialnym	19
1.2. Termografia	27
1.3. Pytania i zagadnienia	32
1.4. Bibliografia	32
Rozdział 2. Aparatura endoskopowa.....	35
2.1. Zakres i przebieg endoskopii	35
2.2. Narzędzia laparoskopowe	38
2.3. System optyczny endoskopu.....	41
2.4. Systemy pomocnicze endoskopu	44
2.5. Specyfikacja przykładowych urządzeń laparoskopowych.....	45
2.6. Wielokrotne użycie urządzeń laparoskopowych.....	46
2.7. Pytania i zagadnienia	47
2.8. Bibliografia	47
Rozdział 3. Obrazowanie ultrasonograficzne	48
3.1. Podstawy fizyczne obrazowania USG	48
3.2. Budowa głowicy ultrasonograficznej.....	51
3.3. Budowa ultrasonografu.....	53
3.4. Wizualizacje ultrasonograficzne	55
3.5. Zastosowanie obrazowania USG	57
3.6. Ultrasonografia wewnętrznozrenowa	59
3.7. Pytania i zagadnienia	60
3.8. Bibliografia	61
Rozdział 4. Metody diagnostyki okulistycznej	62
4.1. Specyfika diagnostyki oftalmologicznej.....	62
4.2. Obrazowanie ultradźwiękowe w oftalmologii	63

4.3.	Fizyczne podstawy działania skanera koherentnej tomografii optycznej	64
4.4.	Źródła światła stosowane w koherentnej tomografii optycznej	67
4.5.	Wskazania, przebieg badania i interpretacja obrazu w OCT	68
4.6.	Parametry wybranych skanerów OCT	69
4.7.	Heterochromatyczna fotometria migotania.....	70
4.8.	Pytania i zagadnienia	72
4.9.	Bibliografia	72
Rozdział 5.	Obrazowanie w promieniowaniu jonizującym	74
5.1.	Rozwój technik obrazowania w promieniowaniu jonizującym	74
5.2.	Aparatura radiograficzna.....	75
5.3.	Tomografia komputerowa	79
5.4.	Aparatura tomograficzna.....	83
5.5.	Metodyka badania tomograficznego	85
5.6.	Algorytmy wykorzystywane w tomografii	86
5.7.	Zastosowania medyczne tomografii komputerowej.....	89
5.8.	Pytania i zagadnienia	91
5.9.	Bibliografia	91
Rozdział 6.	Radiovizjografia – obrazowanie na potrzeby stomatologii.....	93
6.1.	Radiovizjografia a bezpieczeństwo pacjenta.....	94
6.2.	Specyfika radiovizjografii stomatologicznej	94
6.3.	Opis procedury postępowania diagnostycznego	95
6.4.	Fizyczne podstawy diagnostyki radiovizjograficznej	96
6.5.	Detektory stosowane w radiovizjografii stomatologicznej	97
6.6.	Opis i parametry przykładowych urządzeń.....	98
6.7.	Pytania i zagadnienia	100
6.8.	Bibliografia	100
Rozdział 7.	Emisyjne techniki obrazowania tomograficznego	101
7.1.	Zasada fizyczna tomografii PET	101
7.2.	Źródła i detektory promieniowania w PET	103
7.3.	Budowa tomografu PET	104
7.4.	Przebieg i zastosowanie kliniczne badania PET	105
7.5.	Zasada fizyczna tomografii SPECT	107
7.6.	Układ detekcji promieniowania	108
7.7.	Rekonstrukcja i interpretacja obrazu	111
7.8.	Pytania i zagadnienia	112
7.9.	Bibliografia	112
Rozdział 8.	Obrazowanie z użyciem magnetycznego rezonansu jądrowego	114
8.1.	Zasada fizyczna tomografii rezonansowej	114
8.2.	Od spektroskopii do tomografii rezonansu magnetycznego	116
8.3.	Tryby obrazowania magnetyczno-rezonansowego	117
8.4.	Zastosowania obrazowania magnetycznego w medycynie.....	118
8.5.	Pytania i zagadnienia	121
8.6.	Bibliografia	121

Część II

Techniki elektrodiagnostyczne	123
Rozdział 9. Podstawy i pomiary elektrycznej aktywności komórki	125
9.1. Polaryzacja i potencjał spoczynkowy komórki.....	125
9.2. Potencjał czynnościowy komórki	127
9.3. Generowanie i transmisja bodźców	129
9.4. Pomiary bioelektryczne	132
9.5. Zagadnienia konstrukcyjne rejestratorów biopotencjałów	134
9.6. Przetwarzanie analogowo-cyfrowe biosygnalów	140
9.7. Kontrola jakości rejestratorów elektrofizjologicznych	141
9.8. Pytania i zagadnienia	142
9.9. Bibliografia	143
Rozdział 10. Rejestracja elektro- i wektokardiogramu.....	144
10.1. Geneza elektrokardiogramu	144
10.2. Odprowadzenia elektrokardiograficzne	148
10.3. Odmiany elektrokardiografii.....	149
10.4. Bezpieczeństwo w elektrokardiografii.....	158
10.5. Pytania i zagadnienia	158
10.6. Bibliografia	159
Rozdział 11. Elektroencefalografia i potencjały wywołane	161
11.1. Zastosowania elektroencefalografii	161
11.2. Pozyskiwanie zapisu elektroencefalograficznego	163
11.3. Rejestrator elektroencefalograficzny	166
11.4. Interpretacja zapisu EEG	168
11.5. Badanie wzrokowych potencjałów wywołanych.....	170
11.6. Badanie potencjałów słuchowych wywołanych z pnia mózgu.....	173
11.7. Zastosowania elektroencefalografii w interfejsach mózg-komputer	175
11.8. Pytania i zagadnienia	176
11.9. Bibliografia	177
Rozdział 12. Elektrodiagnostyka aktywności mięśni	179
12.1. Zakres diagnostyczny elektromiografii.....	179
12.2. Schemat transmisji neuromięśniowej	181
12.3. Badanie elektrofizjologiczne jednostki ruchowej	182
12.4. Aparatura elektromiograficzna.....	184
12.5. Interpretacja zapisu elektromiograficznego	185
12.6. Pytania i zagadnienia	188
12.7. Bibliografia	189
Rozdział 13. Elektryczna reprezentacja aktywności żołądka	190
13.1. Elektrofizjologia aktywności żołądka	190
13.2. Rejestracja elektrogastrogramu.....	192
13.3. Interpretacja elektrogastrogramu	194
13.4. Pytania i zagadnienia	195
13.5. Bibliografia	195

Rozdział 14. Elektrodiagnostyka ruchu i czynności oka	196
14.1. Charakterystyka ruchów oka.....	196
14.2. Pozyskiwanie sygnału okoruchowego	198
14.3. Diagnostyczne zastosowania sygnału okoruchowego	201
14.4. Elektrodiagnostyka czynności siatkówki.....	206
14.5. Stymulacja i akwizycja elektrycznej czynności siatkówki	208
14.6. Pytania i zagadnienia	210
14.7. Bibliografia	210
Rozdział 15. Elektrodiagnostyczne techniki multimodalne.....	212
15.1. Polikardiografia.....	212
15.2. Polisomnografia	215
15.3. Pytania i zagadnienia	218
15.4. Bibliografia	219
Część III	
Inne techniki diagnostyczne	221
Rozdział 16. Diagnostyka dobrostanu płodu	223
16.1. Klasyfikacja metod diagnostyki dobrostanu płodu	223
16.2. Diagnostyka obrazowa płodu.....	225
16.3. Kardiotokografia	228
16.4. Elektrokardiografia i pulsoksymetria płodowa	232
16.5. Elektrohisterografia.....	233
16.6. Fotopletyzmografia i magnetokardiografia płodowa	235
16.7. Pytania i zagadnienia	237
16.8. Bibliografia	237
Rozdział 17. Diagnostyka czynności oddechowej.....	239
17.1. Budowa i funkcjonowanie układu oddechowego	239
17.2. Badanie czynności układu oddechowego	240
17.3. Aparatura pomiarowa w spirometrii	243
17.4. Wyodrębnienie krzywej oddechowej z zapisu elektrokardiograficznego	245
17.5. Pytania i zagadnienia	247
17.6. Bibliografia	248
Rozdział 18. Okulografia i pulsoksymetria w podczerwieni	249
18.1. Śledzenie pozycji gałki ocznej.....	249
18.2. Wyznaczanie wysycenia hemoglobiny tlenem	252
18.3. Projektowanie i wzorcowanie oksymetrów	256
18.4. Pytania i zagadnienia	257
18.5. Bibliografia	257
Rozdział 19. Audiometria	259
19.1. Przedmiot audiometrii.....	259
19.2. Projektowanie i testowanie audiometrów	262
19.3. Otoemisja akustyczna	264
19.4. Pytania i zagadnienia	266
19.5. Bibliografia	267

Rozdział 20. Diagnostyka narządu mowy	268
20.1. Stroboskopia	269
20.2. Glottografia	270
20.3. Laryngoskopia.....	272
20.4. Analiza mowy patologicznej.....	272
20.5. Pytania i zagadnienia	274
20.6. Bibliografia	274
Rozdział 21. Zastosowanie radaru impulsowego w medycynie	276
21.1. Fizyczne podstawy detekcji mikrofalowej.....	276
21.2. Interpretacja sygnału pochodzącego z radaru impulsowego	278
21.3. Zastosowania diagnostyczne radaru impulsowego.....	279
21.4. Parametry przykładowych urządzeń	282
21.5. Pytania i zagadnienia	282
21.6. Bibliografia	283
Rozdział 22. Mikroreaktory diagnostyczne	284
22.1. Zakres zastosowań i klasyfikacja urządzeń POCT	284
22.2. Zasada działania detektorów POCT.....	287
22.3. Metody odczytu informacji z detektorów	290
22.4. Kontrola i zasady zapewnienia jakości urządzeń POCT	294
22.5. Standaryzacja i poprawa dostępności analityki medycznej	295
22.6. Detektory POCT w zastosowaniach telediagnostycznych.....	295
22.7. Kierunki rozwojowe technologii POCT	296
22.8. Pytania i zagadnienia	297
22.9. Bibliografia	298

Część IV

Metody terapeutyczne i rehabilitacyjne.....	301
Rozdział 23. Fizykoterapia	303
23.1. Metody fizjoterapeutyczne.....	303
23.2. Elektrolecznictwo prądem stałym.....	306
23.3. Elektrolecznictwo prądem niskiej częstotliwości	309
23.4. Elektrolecznictwo prądem średniej częstotliwości	312
23.5. Elektro- i magnetolecznictwo wysoką częstotliwością.....	313
23.6. Budowa generatora elektroterapeutycznego	314
23.7. Pytania i zagadnienia	315
23.8. Bibliografia	316
Rozdział 24. Elektrostymulacja serca	317
24.1. Zadania kardiostymulatora.....	317
24.2. Oznaczenia kardiostymulatorów.....	320
24.3. Błędy kardiostymulatora i ich detekcja w zapisie holterowskim.....	321
24.4. Kardiostymulatory programowalne	323
24.5. Algorytmy kardiostymulatorów	325
24.6. Kardiowersja i terapia antyarytmiczna	326

24.7. Zasilanie i aspekty długowieczności kardiostymulatorów	330
24.8. Pytania i zagadnienia	331
24.9. Bibliografia	331
Rozdział 25. Wykorzystanie ultradźwięków w terapii.....	333
25.1. Litotryptor	333
25.2. Terapia zogniskowaną wiązką ultradźwięków.....	335
25.3. Fizjoterapia ultradźwiękowa.....	340
25.4. Zastosowania pomocnicze w medycynie.....	341
25.5. Pytania i zagadnienia	343
25.6. Bibliografia	344
Rozdział 26. Dializa, czyli protezowanie funkcji nerek	345
26.1. Działanie nerki człowieka.....	345
26.2. Funkcje zdrowych nerek	346
26.3. Metody zastępowania niektórych funkcji nerek	347
26.4. Szczegóły dotyczące zabiegu hemodializy	349
26.5. Budowa aparatu do hemodializy.....	352
26.6. Modelowanie procesu dializy	356
26.7. Pytania i zagadnienia	356
26.8. Bibliografia	357
Rozdział 27. Terapia z użyciem promieniowania jonizującego.....	358
27.1. Wprowadzenie	358
27.2. Zakres terapii z użyciem promieniowania jonizującego.....	361
27.3. Stosowane metody dozymetryczne.....	362
27.4. Metody obrazowania przedzabiegowego.....	364
27.5. Wytwarzanie promieniowania terapeutycznego	365
27.6. Sterowanie wiązką terapeutyczną	370
27.7. Weryfikacja skuteczności radioterapii	372
27.8. Pytania i zagadnienia	373
27.9. Bibliografia	373
Rozdział 28. Aparatura anestezjologiczna	375
28.1. Cel stosowania aparatury wspomagającej w anestezjologii	375
28.2. Schemat urządzenia anestetycznego	376
28.3. Pomiar i regulacja przepływów i ciśnień gazów.....	377
28.4. Przygotowanie gazów do użycia w anestezji.....	379
28.5. Sposoby monitorowania znieczulenia.....	383
28.6. Środki bezpieczeństwa aparatury anestezjologicznej	385
28.7. Czynniki ryzyka i procedura testowania aparatury anestezjologicznej	387
28.8. Pytania i zagadnienia	389
28.9. Bibliografia	389
Rozdział 29. Zastosowanie robotów w medycynie.....	391
29.1. Obszary zastosowań robotów chirurgicznych.....	392
29.2. Funkcje pomocnicze robotów w chirurgii	396
29.3. Rozwiązania techniczne w robotach chirurgicznych	396

29.4. Medyczne korzyści operacji z użyciem robota	396
29.5. Użycia robota chirurgicznego z lokalizacji zdalnej	399
29.6. Projekty rozwojowe w zakresie robotyki medycznej	400
29.7. Pytania i zagadnienia	401
29.8. Bibliografia	401
Rozdział 30. Automatyzacja i nadzorowanie dystrybucji leków	403
30.1. Urządzenia do użytku szpitalnego	403
30.2. Urządzenia domowe.....	406
30.3. Zasada działania systemu automatycznej apteki.....	408
30.4. Korzyści i problemy automatycznej dystrybucji leków.....	411
30.5. Stosowane procedury bezpieczeństwa.....	412
30.6. Pytania i zagadnienia	413
30.7. Bibliografia	413
Część V	
Od pomysłu do wyrobu medycznego.....	415
Rozdział 31. Problemy projektowania i produkcji wyrobów medycznych	417
31.1. Wprowadzenie	417
31.2. Projektowanie urządzeń medycznych.....	419
31.3. Zapewnienie bezpieczeństwa urządzeń medycznych na etapie projektowania	420
31.4. Cykl projektowo-wdrożeniowy wyrobu medycznego	428
31.5. Podsumowanie	429
31.6. Pytania i zagadnienia	430
31.7. Bibliografia	431
Zamiast zakończenia.....	433